

Tolmács közreműködése a pszichológiai ellátásban®

Nagy Ildikó

klinikai szakpszichológus pszichoterapeuta

Tudás és Életmód Innovatív Közhasznú Alapítvány

MPT Hon-és Rendvédelmi Tagozat

MPT Nyári Egyetem

2015. szeptember 4.

Területei: kivételesen, szükséghelyzetben!

- Krízisellátás
- Sürgősséggel lélektani segítségnyújtás
- Tanácsadás, ha rövid, fókuszált
- Konzultáció, ha rövid, fókuszált
- Pszichoedukáció
- Pszichológiai betegvezetés
- **Pszichoterápiát értelemszerűen nem kezdünk tolmács közreműködésével!**

Tolmáccsal vagy nélküle?

Megfontolandó szempontok

- Beszélem-e elég jól a nyelvet?
- Szinonimák, árnyalatok, kulturális színezetek ismerete?
- Kognitív kapacitás - érzelmi rezdülések, az átélések, a metakommunikáció?
- A kliens anyanyelvén, vagy idegen nyelvén beszélő tolmáccsal dolgozhatunk?

A tolmács munkájáért és a teljes folyamatért az ellátó pszichológus felel!
Kérdés, hogy miként tud a legteljesebb módon kliensére hangolódni, rezonálni.

Nehézségek, hátrányok

- A diádikus kapcsolatból triádikus
- A zárt pszichológiai tér sérülése
- A bizalom és a rapport
- Etikai, titoktartási kérdések
- A kommunikáció torzulása nagyobb
- A tolmács személyisége, reakciói, metakommunikációja
- A tolmáccsal való munkaszövetség minősége

A munka menete

- 1./ Előzetes információk lehetőség szerinti összegyűjtése
- 2./Valószínűsíthető tartalmak, kifejezések rögzítése
- 3./Helyszín feltérképezése, berendezése
- 4./Tolmács felkészítése (tartalmi, érzelmi, kommunikáció-elméleti, keretek, feladatok, szabályok, titoktartás, utómunkálatok)
- 5./A tényleges pszichológiai ellátás – kliens bevezetése a tolmáccsal való munkába
- 6./A záró összegzésben a tolmáccsal való kapcsolatra is reagáltatni
- 7./Az ülést követően a tolmács érzelmeinek lereagáltatása

A tolmács felkészítése

1. **Tartalmi – milyen tartalmak várhatók, tudjon szókincsben készülni, „előhuzalozni”**

2. **A fordítás módja: szó szerinti nyelvi eltérések, logikai, nyelvhelyességi hibákat, elszólásokat is kérjük!**
3. **Érzelmi: saját megterhelődés és a reakciók keretek között tartása (a tolmácsot eláraszthatja a helyzet)**
4. **Kommunikáció-elméleti (viszontközlés, torzulások, kommunikációs lánc)**
5. **Keretek: a pszichológiai munka sajátosságai, keretei, időbeliség**
6. **Feladatok : a tevékenység szakmai tartalma, szükségessége**
7. **Szabályok**
8. **Titoktartás**
9. **Utómunkálatok: az ülés utáni feladatok: személyes benyomásai, érzelmi lereagálás**

A helyszín elrendezése

- Kliens – pszichológus: tompaszög
- Pszichológus – tolmács: hegyesszög
- Kliens-tolmács: kisebb hegyesszög, de még nem szemben (ld.:csopordinamika!)
- + az általános szempontok, pld.:
 - Egyforma magas ülőalkalmatosság
 - Max. alacsony asztal, a személyek közötti teret ne zárja le
 - Zárt, nyugodt, zavarásmentes helység (lehetőleg ne nyithassanak be, ne láthassanak, ne hallhassanak, telefon ne csörögjön bele, stb.)

Cél: a pszichológus vezeti a folyamatot, a kliens autonómiáját megtartva

A kommunikációs lánc verbális és nonverbális szintjei

Verbális: Pszichológus – tolmács – kliens – tolmács – pszichológus

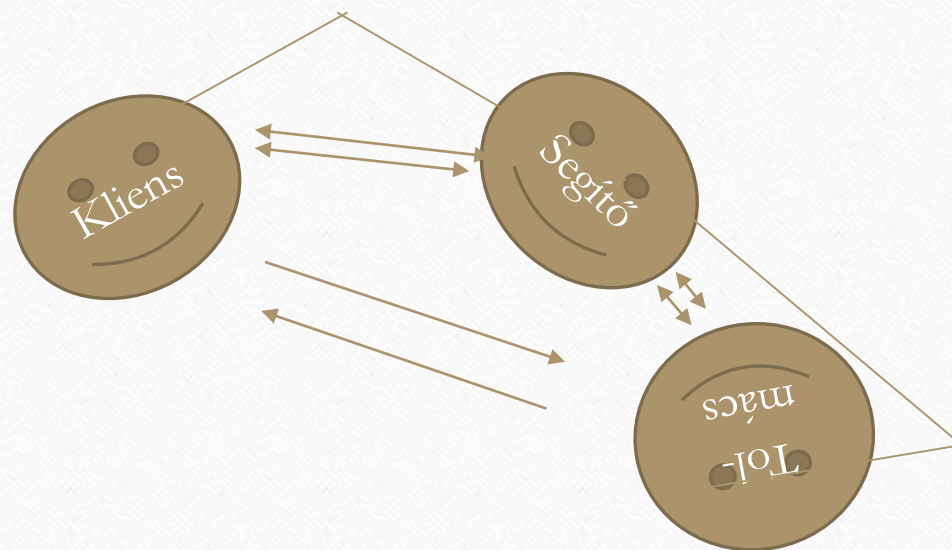
Nonverbális: Pszichológus – kliens – pszichológus

Emlékeztetőül:

(...és nem is olyan egyszerű....)

Az elrendezés és a szemkontaktus (magyarázom...)

Az ülés zárása

- A kliens kapjon lehetőséget a tolmáccsal, fordítással, esetleges nyelvi nehézségek, nyitva maradt félreértések, stb. kapcsolatos gondolatai, érzései kimondására is.
- A kliens és a tolmács is „váljon le” egymásról

A tolmács érzelmeinek lereagáltatása

- Az ülést követően azonnal
- Zárt pszichológiai térben
- Titoktartásról tájékoztatva
- Feldolgozó kérdések:
- Milyen érzések vannak most önben?
- Hogyan élte meg ezt a munkát?
- Mi minden zavarta, mi okozott nehézséget?
- Volt-e olyan szakasza az ülésnek, ami megérintette, felkavarta az érzéseit?
- Volt-e olyan szakasza az ülésnek, amely személyes emlékeket, érzéseket hozott elő?
- Szükség szerint újabb találkozót, vagy hosszabb szakmai segítséget, delegálást meg kell ajánlani.

-
- **Az anyag felhasználásakor kérem, hogy a forrást szíveskedjen megjelölni!**

Sürgősségi lélektan váratlan és megterhelő helyzetekben ®

Semmelweis Egyetem által akkreditált képzés

25 tanóra

2015. november 27-28-29. Budapest, Honvédkórház

Tudás és Életmód Innovatív Közhasznú Alapítvány

www.tudaseseletmod.eu